

Специализирани контролни органи

- I. Сметна палата на ЕС
- II. Европейски омбудсман
- III. Служба за борба с измамите

I.A) История

- Договорът за създаването на Сметната палата на ЕС (СПЕС) е подписан от държавите-членки на ЕИО през 1975 г.
- СПЕС започва дейността си през 1977 г.
- Седалището ѝ е в Люксембург
- До влизането в сила на Договора от Маастрихт (1993 г.) Палатата (**Court of Auditors**) е помощен орган към Европейския парламент. След това - една от основните институции на ЕС, които сега са 7.
- Ролята на Палатата е засилена с Договора от Амстердам (1999 г.) – той ѝ дава право директно да сезира Съда на ЕС
- С Договора от Ница (2003 г.) се разширява административната структура на Палатата и тя се организира в отделения (състави).

<http://www.eca.europa.eu/bg/Pages/ecadefault.aspx>

I. Б) Структура

- ✓ СПЕС функционира като колегия от 28 члена .
- ✓ Членовете на СПЕС се назначават от Съвета на ЕС след консултиране с Европейския парламент.
- ✓ Мандатът им е 6 години и може да бъде подновен.
- ✓ Избират помежду си председател с мандат от три години, който също може да бъде подновен.
- ✓ Палатата е организирана в пет одитни състава, в които се разпределят нейните членове. Четири състава отговарят за специфични области на разходите, както и за приходите (състави по вертикален признак) и един състав по хоризонтален признак, наречен “CEAD - Coordination, Evaluation, Assurance and Development” (координация, оценка, достоверност и развитие).
- ✓ Ръководителят на всеки състав се избира с мнозинство от членовете му за срок от две години, който е подновяем.
- ✓ Има и Административен комитет, който включва ръководителите на съставите и се ръководи от председателя на СПЕС.

... Кой е генерален секретар на СПЕС и какви са неговите задачи?

<http://www.eca.europa.eu/bg/Pages/Structure.aspx>

От 2008 г. председател на СПЕС е Витор Мануел да Силва Келдейра (Vitor Manuel da Silva Caldeira) от Португалия. Член от България е Илиана Иванова. Работата на колегията се подпомага от около 900 души - одитори, преводачи и административен персонал.

... Каква е биографията на г-жа Иванова?

http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/CV_IVANOVA/CV_IVANOVA_EN.PDF

I.B) Функции

СПЕС е външен одитен орган на Европейския съюз.

Тя е независима от останалите институции на ЕС

Всички европейски институции, всички органи, осъществяващи управление на приходи и/или разходи от бюджета на ЕС, всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от този бюджет, сметните палати на държавите-членки, са длъжни да предоставят на ЕСП всички документи или информация, които тя счете, че ѝ са необходими за изпълнение на нейните функции. При изпълнението на своите задачи ЕСП си сътрудничи с Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ).

Функциите ѝ са следните:

- Проверява отчетите за всички приходи и разходи на средства от бюджета на Европейския съюз относно:
  - ❖ законосъобразността и редовността на извършените операции
  - ❖ качеството на управлението на финансовите средства (дали е се е действало като “добър стопанин”)

□ Изготвя:

- ✓ **Редовен годишен доклад** за всяка приключила бюджетна година. Предоставя се на Европейския парламент, Съвета на ЕС и Европейската комисия. Публикува се в Официалния вестник на ЕС.
- ✓ **Специфични годишни доклади**, които представляват предварителни констатации и оценки по отделни аспекти на изпълнението на годишния бюджет на ЕС и на Европейския фонд за развитие.
- ✓ **Специални тематични доклади** по отделни политики или програми на ЕС. Възложител може да е Европейският парламент, Съветът на ЕС или Палатата да се самосезира.
- ✓ **Становища**, относно точността на отчетите, както и относно законността и правомерността на операциите по отделни пера на бюджета.

... Как са специализирани отделните одитни състави?

http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/INFOLEAFLET/INFOLEAFLET_BG.PDF

Докладите и другите документи, изготвяни от СПЕС нямат самостоятелна правна сила. Те служат на другите институции на ЕС за да вземат съответните решения за подобряване на работата по събирането и изразходването на бюджетните средства.

Редовният годишен доклад служи на Европейския парламент при взимането на решение дали да се одобри изпълнението на годишния бюджет от Европейската комисия.

I. Г)ДФЕС за Сметната палата на ЕС

3. При изпълнението на техните задължения, членовете на Сметната палата нито търсят, нито приемат инструкции от което и да е правителство или от който и да е друг орган. Те се въздържат от всякаква дейност, несъвместима с характера на техните функции.

6. Членовете на Сметната палата могат да бъдат освободени от длъжност, или да бъдат лишени от правото на пенсия или други полагащи се облаги, само ако Съдът по молба на Сметната палата констатира, че те са престанали да отговарят на необходимите условия или да изпълняват произтичащите от тяхната длъжност задължения.

7. Съветът определя условията за наемане на работа на председателя и членовете на Сметната палата и в частност техните възнаграждения, надбавки и пенсии. Със същото мнозинство той решава да бъде извършвано друго плащане вместо възнаграждението.

1. Сметната палата проверява отчетите за всички приходи и разходи на Съюза. Тя проверява и отчетите за всички приходи и разходи на всички органи, служби или агенции, създадени от Съюза, доколкото актът за учредяването им не изключва такава проверка.

Сметната палата представя на Европейския парламент и на Съвета декларация за достоверност относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, която се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. Тази декларация може да бъде допълнена със специфични оценки за всяка основна сфера на действие на Съюза.

3. Одитът се основава на документи и, ако е необходимо, се провежда на място в другите институции на Съюза, в помещенията на всеки орган, служба или агенция, която управлява приходи или разходи от името на Съюза и в държавите-членки, включително в помещенията на всяко физическо или юридическо лице, което получава плащания от бюджета. Одитът в държавите-членки се извършва съвместно с националните одиторски органи или, ако последните нямат необходимите правомощия, с компетентните национални служби. Сметната палата и националните одиторски органи на държавите-членки осъществяват сътрудничество, основаващо се на доверие и взаимно зачитане на независимостта. Тези органи или служби уведомяват Сметната палата дали възнамеряват да участват в одита.

4. Сметната палата изготвя годишен доклад след приключването на всяка бюджетна година. Този доклад се представя на останалите институции на Съюза и се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* заедно с отговорите на съответните институции относно констатациите и оценките на Сметната палата.

Сметната палата може да представя във всеки един момент своите констатации и оценки, по-специално под формата на специални доклади по отделни въпроси, и да представя становища по искане на някоя от другите институции на Съюза.

II. Европейски омбудсман

II. A) Общи данни

От 1.10.2013 г. европейски омбудсман е ирландката **Emily O'Reilly**. Тя е назначена от Европейския парламент с мандат от 5 г. Може да бъде преизбрана. Преди това е била омбудсман на Ирландия.

Разкажете за биографията на г-жа Рейли
http://en.wikipedia.org/wiki/Emily_O'Reilly

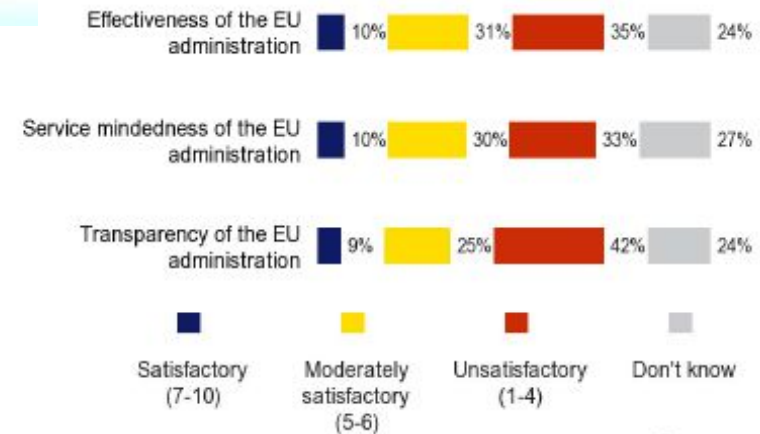

European Ombudsman

**The Ombudsman's
synthesis**
The European Ombudsman
and Citizens' Rights

7 July 2011

12. Based on what you know and using a scale from 1 to 10, how would you rate the performance of the EU administration in each of the following areas? '1' means that the EU administration's performance in a specific area is "not at satisfactory" and '10' means that its performance is "very satisfactory".

EU27

II. Б) История

Понятието “Омбудсман” произхожда от Швеция и Дания. Означават “пълномощник”. За първи път се използва през XIII в. и тогава е означавал наместник (представител) на краля в скандинавската община.

Модерното използване на понятието “омбудсман” идва от шведския парламент. През 1809 г. е избран представител на парламента – парламентарен омбудсман, който да следи как се спазват правата на гражданите от кралското правителство.

В римската империя подобна роля са играли т. нар. народни трибуни, които са имали обаче много по-големи права, вкл. право на вето върху решение на сената, засягащи плебеите (народа). От 1960 г. професията “омбудсман” започва да се разпространява в САЩ сред корпорации, университети и правителствени служби.

В съвременното понятие това е посредник при разрешаване на спорове между засегнати лица и съответната администрация.

Вече има повече от 60 национални омбудсмана.

Омбудсман на ЕС има от 1995 г.

II. В) Функции

- Ако гражданин на ЕС има оплакване относно управлението на дейности и програми от страна на европейска институция (освен Съда на ЕС), той може да се обърне към Омбудсмана.
- Омбудсмана извършва собствено разследване за евентуалното нарушение на доброто управление по следните направления:

❖ Административни нарушения

Например липса на регистър на документацията: След оплакване на гражданин и намеса на омбудсмана **Европейската комисия се съгласява да води публичен регистър на документите, които съхранява,** тъй като това е важно при защитата на правата на гражданите, вкл. и пред Съда на ЕС.

❖ Извършена несправедливост

Например при провеждане на конкурс: румънски гражданин участва в конкурс за подбор на администратори с румънско гражданство. На предварителния тест с компютър той открива, че името му не е изписано правилно на екрана и следвайки инструкциите натиска бутона „НЕ“, с което обаче се прекратява участието му в конкурса. Изпраща жалба до EPSO и настоява за повторно явяване на конкурса, но получава само формален отказ. Обръща се към омбудсмана.

След неговата намеса EPSO се съгласява на повторно явяване на конкурса.

Но румънският гражданин не получава назначението...

❖ **Дискриминация**

Например езикова дискриминация: български гражданин, подава петиция в комисията по петиции на Европейския парламент., която е прехвърлена на омбудсмана. Жалбата е срещу факта, че Службата за публикации на ЕС, той като формулярът за онлайн регистрация, достъпен на уебсайта „EU Bookshop“, може да се попълва само с букви от латинската азбука, но не и с букви от кирилската и гръцката азбуки.

Отговорът е, че няма техническа възможност за използване на кирилицата...

❖ **Злоупотреба с власт**

Например включване в “черен списък” поради критика: немска неправителствена организация, която оказва подкрепа на бежанци и жертви на войната, отправя искане към Комисията за разрешение да подпише Рамковото споразумение за сътрудничество с цел осъществяване на хуманитарна дейност в сътрудничество с Комисията.

През 2001 г. Комисията отхвърля молбата на неправителствената организация.

Във вътрешна нота, съставена от началник на отдел в Комисията и адресирана до другите началници на отдели, авторката ѝ изтъква „ще Ви бъде признателна, ако направите необходимото, за да информирате персонала си относно ситуацията, да избегнем какъвто и да е контакт с тази неправителствена организация“.

В жалбата до омбудсмана неправителствената организация отправя обвинението, че без да я изслуша, Комисията е решила да я постави в черния си списък поради повдигнати от неправителствената организация обвинения срещу Комисията за лошо управление.

Омбудсманът защитава НПО. Комисията отново не приема критиката на омбудсмана.

❖ **Неоправдано забавяне на достъп до информация**

Обсерватория „Корпоративна Европа“ (CEO) е неправителствена организация, чиято цел е да насърчава прозрачността във функционирането на институциите на ЕС. CEO подава през м. февруари 2008 г. искане в Комисията за достъп до документи и информация относно търговските преговори ЕС—Индия, ЕС—ASEAN и ЕС—Корея. Едва през м. декември Комисията предоставя частичен публичен достъп до исканите документи.

В жалбата си CEO твърди, че Комисията е забавила ненужно отговора си и по този начин е нарушила Регламент (ЕО) № 1049/2001.

❖ Отказ на достъп до информация

Например липса на информация при провеждане на конкурси: Службата за подбор на персонал на Европейските общности (EPSO) се съгласи след намесата на омбудсмана да уточнява информацията, която дава в обявите за конкурсите за набиране на кадри, отнасяща се до тестовете за предварителен подбор и до критериите за избор. Това стана след жалба на унгарски гражданин, който кандидатствал за участие в конкурс за асистент-преводчи, но се указва, че не разполага с необходимите доказателства за знанието на посочения език.

❖ Безпричинно забавяне на действие

Например забавяне на плащане: Европейската комисия реши след намеса на омбудсмана случай на закъсняло плащане на германски журналист, специализиран в областта на науката, обясни причините за забавянето и се съгласи да изплати лихва.

Комисията потвърди, че междуременно е взела мерки за ускоряване на плащанията на експертите.

Какво не може да разследва омбудсмана:

- ❑ Жалби срещу национални, регионални или местни органи в държавите-членки, дори когато жалбите касаят въпроси на ЕС. Европейският омбудсман може да подтикне обаче към действие съответния национален омбудсман.
- ❑ Дейността на Съда на ЕС, националните съдилища или омбудсмани.
- ❑ Жалби срещу фирми или частни лица.

III. Служба за борба с измамите (OLAF)

A) История

С цел повишаване на ефективността на мерките за предотвратяване и противодействие на измамите, Комисията създава със свое Решение през 1999 г. OLAF. е Европейската служба за борба с измамите (OLAF). Същата година е приет и регламента на Съвета на ЕС и на Европейския парламент, с който се определят компетенциите на службата ([Регламент \(ЕО\) № 1073/1999](#)).

Службата не се появява на празно място. Тя е приемник на дейността на "Звеното за координация на борбата с измамите" (UCLAF), част от Генералния секретариат на Комисията, създадено през 1988 г.

Б) Структура и функции

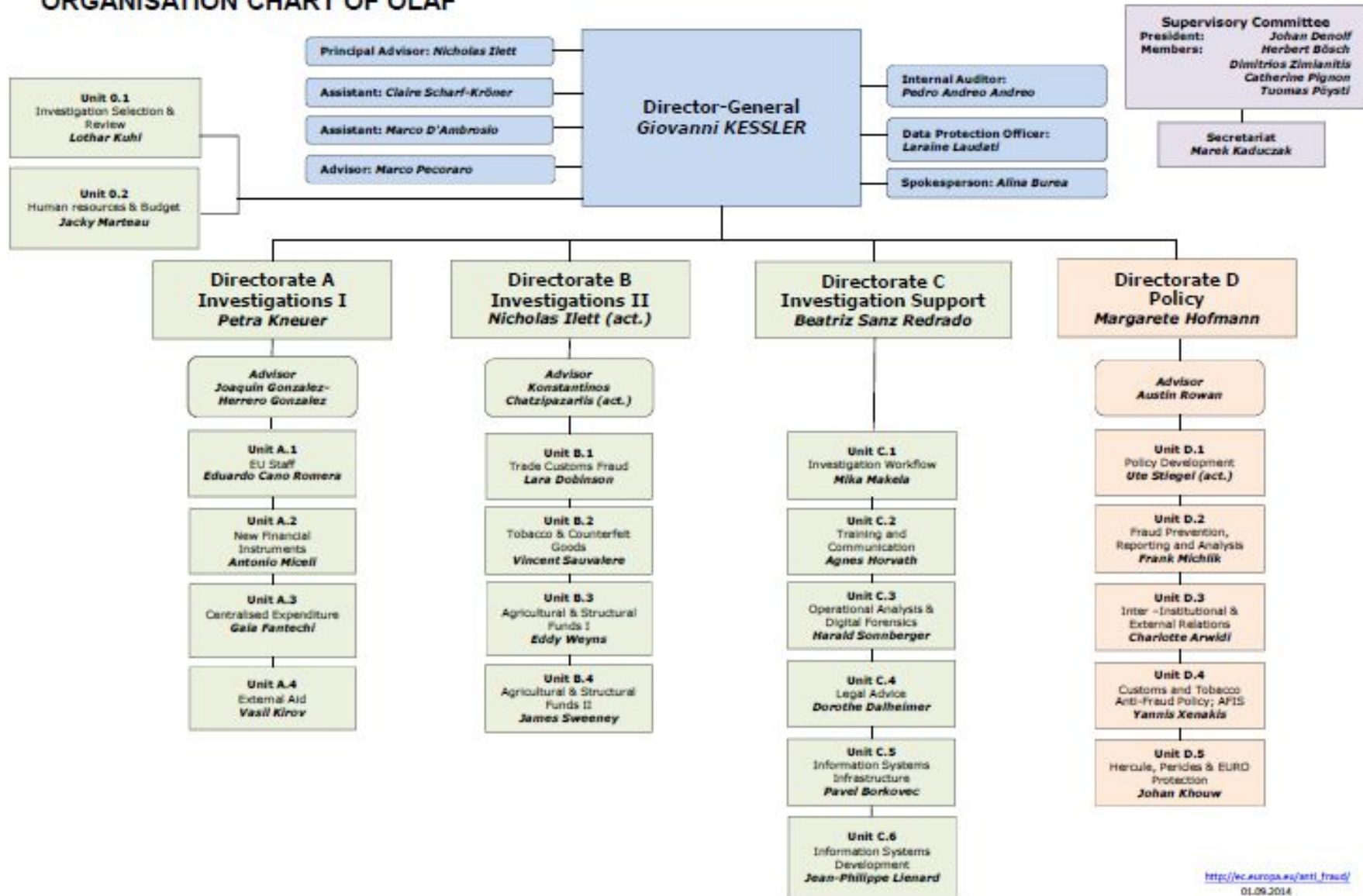
- ✓ На ОЛАФ е даден специален статут на независим орган, но административно службата е подчинена на този член на Европейската комисия, който отговаря за данъчното облагане, митническият съюз, одита и борбата с измамите.
- ✓ ОЛАФ има статут на Генерална дирекция на Европейската комисия.
- ✓ В ОЛАФ са ангажирани около 400 експерта.
- ✓ Мандата на ОЛАФ покрива всички видове разходи от бюджета на ЕС и ЕОАЕ, вкл. и чрез ЕФР. ОЛАФ може да провежда и разследвания в ЕЦБ и ЕИБ.
- ✓ ОЛАФ може да разследва и измами, водещи до намаляване на т. нар. собствени източници за финансиране, т.е. в митническата и в данъчната система (ДДС).
- ✓ Генерален директор от декември 2010 г. е Giovanni Kessler.

... Разкажете за биографията на Кеслер.

http://ec.europa.eu/anti_fraud/about-us/organisation/senior-management/cv/kessler_en.htm

ORGANISATION CHART OF OLAF

http://ec.europa.eu/anti_fraud/
01.09.2014

- ✓ За периода 1999-2009 г. ОЛАФ е провел 3000 разследвания по 7000 сигнала. 300 души са били осъдени в резултат на тези разследвания. Сигналите обикновено идват от лица, ангажирани с вътрешния контрол при разпределението на бюджета на ЕС в европейските институции и в държавите-членки.
- ✓ Сигналите се разглеждат от Изпълнителен съвет по разследванията и оперативната дейност и неговото становище се предоставя на Генералния директор. Той взема решение дали да се започне цялостно разследване. Има четири вида такива разследвания:
  - ✓ Вътрешни разследвания. Те са в рамките на европейските институции.
  - ✓ Външни разследвания.
  - ✓ Координация. ОЛАФ допринася за вътрешни разследвания в европейски институции или национални власти чрез събиране и обмен на информация.
  - ✓ Съдействие по криминални дела. ОЛАФ сътрудничи с компетентните национални власти.

... Разкажете за един от успехите на ОЛАФ.

http://ec.europa.eu/anti_fraud/investigations/success-stories/index_en.htm